

Kunnan kotoutumishjelmaa eli kotoutumisen alkuvaiheen palveluita kuvaava asiakirja

Kunta voi hyödyntää lomaketta tai lomakkeen tekstiä kunnan kotoutumishjelmaa kuvaavan asiakirjan laatimisessa. Lomakkeen tai sen sisällön käyttö on vapaaehtoista. Tallenna lomake koneelle ennen täyttämistä. Voit myös hyödyntää lomakkeen sisällön kopioimalla sen kunnan omalle asiakirjapohjalle.

Kotoutumishjelmaan ja sen laatimiseen vaikuttavat monet alueelliset ja paikalliset tekijät, eivätkä kaikki lomakkeen kohdat välttämättä sovellu kaikkiin tilanteisiin. Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumishjelmaan sisältyvien palveluiden järjestämisestä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle ja kotoutuja-asiakkaalle. Kunta vastaa muiden maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden kotoutumishjelman mukaisten palveluiden järjestämisestä. Kunta voi järjestää ja toteuttaa palveluitaan yhteistyössä työvoimaviranomaisen, muiden kuntien ja/tai hyvinvointialueen kanssa. Kotoutumishjelman palvelut on kuvattava yhteistyössä kunnan työvoimaviranomaisen kanssa ja asiakirja sisältää myös työvoimaviranomaisen palvelut. Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma tehdään aina yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

[Kunnan kotoutumishjelman](#) vähimmäisisällöstä säädetään [laissa kotoutumisen edistämisestä](#) (681/2023).

Kotoutumishjelmaan sisältyvät vähintään alla kuvatut palvelut (kohdat 1–6). Kunta voi sisällyttää kotoutumishjelmaan myös muita palveluita (kohta 7).

Kunta tai kunnat:

Kunnassa/kunnissa kotoutumishjelmaa koordinoiva taho:

Kotoutumishjelmaa kuvaavan asiakirjan yhteyshenkilö ja yhteystiedot:

Kotoutumishjelma on laadittu tai päivitetty (päivämäärä):

Kotoutumishjelman ja/tai sitä kuvaavan asiakirjan laatimiseen osallistuvat yhteistyö- kumppanit:

Kunta voi asettaa työryhmän, jonka tehtävänä on seurata kotoutumishjelman toteutumista, ja ehdottaa siihen muutoksia tarvittaessa.

Kotoutumisohjelman laadinnan prosessi ja viestintä kunnassa:

Miten kotoutumisohjelma on kunnassa laadittu?

Millaista asiakasviestintää kotoutumisohjelmasta tehdään?

Miten sen toteutumista seurataan jatkossa?

Kotoutumisohjelmaa kuvaavan asiakirjan käsittely- ja hyväksymis- prosessi kunnassa:

(ei pakollinen)

Alla on kuvattu, miten kunnassamme on suunniteltu toteutettavaksi ja järjestettäväksi:

1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14 ja 15 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut

A. Kuvaus palvelusta:

Miten palvelut järjestetään kunnassa?

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/ yksiköt tekevät osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja miten?

Mitkä tahot/yksiköt tekevät monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin kunnassa ja hyvinvointialueella ja miten?

C. Yhteistyö

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

2. Osaamisen ja kotoutumisen ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma (KotoL 16 ja 17 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten palvelut järjestetään kunnassa?

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat kotoutumissuunnitelmien laatimisesta?

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat monialaisten kotoutumissuunnitelmien laatimisesta kunnassa ja hyvinvointialueella?

C. Yhteistyö

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

3. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (KotoL 25 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunta toteuttaa monikielisen yhteiskuntaorientaation?

Mitä yhteiskuntaorientaation kohderyhmiä kunnassa on?

Millä kielillä kunnassa on tarve järjestää yhteiskuntaorientaatio?

Missä asiakaspalveluprosessin vaiheessa monikielistä yhteiskuntaorientaatiota tarjotaan asiakkaille

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Toteuttaako kunta monikielisen yhteiskuntaorientaation osittain tai kokonaan itsenäisesti, vai osittain tai kokonaan yhteistyössä jonkun muun tahon kanssa?

Nimeä yhteistyötahot.

4. Kotoutumiskoulutus (KotoL 26 ja 27 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus työnhakijana oleville kotoutujille

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus muille kuin työnhakijana oleville kotoutujille

Kielitaidon päättötestaus (KotoL 26 §):

Miten päättötestauksen järjestäminen toteutetaan?

Kielitaidon päättötestaus liittyy ainoastaan niihin kotoutumiskoulutuksiin, joissa noudatetaan Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita. Päättötestaus järjestetään osana kotoutumislain mukaista kotoutumiskoulutusta.

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

5. Muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassanne järjestetään luku- ja kirjoitustaidon koulutus?

Jos luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle ei ole tarvetta, esitä perustelut.

Mitä muita em. teemoja sisältäviä koulutuksia tai palveluita kunnassanne on tarjolla?

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

6. Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta (KotoL 13 §:n 1 mom. 5 kohta)

Kunnan vastuulla on tarjota maahanmuuttajalle kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa. Kuvaa tarvittaessa ohjauksen ja neuvonnan järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassa on järjestetty kotoutumisohjelman aikaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut?

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

7. Muut kunnan järjestämismvastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi

Kotoutumisohjelma voi lisäksi sisältää muita kunnan järjestämismvastuulla olevia kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista. Kuvaa tarvittaessa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Mitä muita kunnan järjestämismvastuulla olevia palveluita on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

Mitä muita palveluita ja toimintaa kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

(Esimerkiksi järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista.)

Mitä muita palveluita kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla yhteiskunta- ja työelämävalmiuksien sekä työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseksi/edistämiseksi?

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Vastuutaulukko

Palvelu/ toimenpide:	Työnhakijoiden palvelut tuottava taho:	Muiden kotoutuja- asiakkaiden palvelut tuottava taho:
Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi		
Monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi		
Kotoutumissuunnitelma		
Monialainen kotoutumissuunnitelma		
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio		
Kotoutumissuunnitelma		
Kotoutumishjelman aikainen ohjaus ja neuvonta		
Kunnan kotoutumishjelman seuranta ja päivittäminen		

Lomakkeen kohdat luettelona (kopioi kunnan asiakirjapohjalle):

Kuvaa palveluiden järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14 ja 15 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten palvelut järjestetään kunnassa?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt tekevät osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja miten?

Mitkä tahot/yksiköt tekevät monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin kunnassa ja hyvinvointialueella ja miten?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

2. Osaamisen ja kotoutumisen ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma (KotoL 16 ja 17 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten palvelu järjestetään kunnassa?

Miten kotoutumissuunnitelma laaditaan?

Miten monialainen kotoutumissuunnitelma laaditaan?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat kotoutumissuunnitelmien laatimisesta?

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat monialaisten kotoutumissuunnitelmien laatimisesta kunnassa ja hyvinvointialueella?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

3. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (KotoL 25 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunta toteuttaa monikielisen yhteiskuntaorientaation?

Mitä yhteiskuntaorientaation kohderyhmiä kunnassa on?

Millä kielillä kunnassa on tarve järjestää yhteiskuntaorientaatio?

Missä asiakaspalveluprosessin vaiheessa monikielistä yhteiskuntaorientaatiota tarjotaan asiakkaille?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Toteuttaako kunta monikielisen yhteiskuntaorientaation osittain tai kokonaan itsenäisesti, vai osittain tai kokonaan yhteistyössä jonkun muun tahon kanssa? Nimeä yhteistyötahot.

4. Kotoutumiskoulutus (KotoL 26 ja 27 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus työnhakijana oleville kotoutujille?

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus muille kuin työnhakijana oleville kotoutujille?

Kielitaidon päättöttestaus (KotoL 26 §) Tämä päättöttestaus liittyy ainoastaan niihin kotoutumiskoulutuksiin, joissa noudatetaan

Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita. Päättöttestaus järjestetään osana kotoutumislain mukaista kotoutumiskoulutusta.

Miten päättöttestauksen järjestäminen toteutetaan?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

5. Muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunnassanne järjestetään luku- ja kirjoitustaidon koulutus?

Jos luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle ei ole tarvetta, esitä perustelut.

Mitä muita em. teemoja sisältäviä koulutuksia tai palveluita kunnassanne on tarjolla?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

6. Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta (KotoL 13 §:n 1 mom. 5 kohta)

Kunnan vastuulla on tarjota maahanmuuttajalle kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa.

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunnassa on järjestetty kotoutumisohjelman aikaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

7. Muut kunnan järjestämisvastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi.

Kotoutumisohjelma voi lisäksi sisältää muita kunnan järjestämisvastuulla olevia kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista.

a. **Kuvaus palveluista:** Mitä muita kunnan järjestämisvastuulla olevia palveluita on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

Mitä muita palveluita ja toimintaa kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

Mitä muita palveluita kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla yhteiskunta- ja työelämävalmiuksien sekä työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseksi/edistämiseksi?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?